

Nedělní varhanní hudba

v kostele sv. Ludmily
na Královských Vinohradech

Neděle 19. května 2019 v 18.30

Pořádá *Spolek přátel kostela svaté Ludmily
na Královských Vinohradech v Praze*
pod záštitou Ministerstva kultury ČR a
starostky Prahy 2 Mgr. Jany Černochové

Program koncertu

Jakub Janšta (*1979)

Improvizace

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Passacaglia, BWV 582

Johannes Brahms (1833–1897)

Chorálové přede hry, op. 122:

Es ist ein Ros' entsprungen

Herzlich tut mich erfreuen

Herzliebster Jesu

O Welt, ich muss dich lassen

Max Reger (1873–1916)

Fantasie a fuga d moll, op. 135 b

Slovo k programu

Passacaglia c moll je jedna z neznámějších a nejlepších Bachových varhanních skladeb. Působivost její první části je dána originálně zpracovanými variacemi, které dají vyniknout různým barevným možnostem zdejšího nástroje. Následující fuga se dvěma stálými protivěťami je posluchačsky velmi vděčná a strhující. Při interpretaci i registraci vycházím z romantizujícího pojetí, které vyznívá na svatoludmilském nástroji nejlépe.

Johannes Brahms byl již za svého života mnohokrát oceňován jako vůdčí všestranná hudební osobnost své doby. Cyklus **11 chorálních předeher** pro varhany napsal v posledním roce svého života. Půvabná vánoční „Aj, růže rozvila se“ zpracovává téma téměř nepostřehnutelně – zdobí melodii vloženými následnými osminovými notami. Slova druhé chorální přede hry jsou přebásněna z původní světské poezie. Mluví o druhém příchodu Kristově a přináší přehledně zpracovanou melodii s až klavírně stylizovanými mezihrami. Třetí přede hra v pořadí zpracovává píseň, která mluví o utrpení Kristově; vyniká jímavou harmonií. Závěrečná využívá jednoduchým, a přitom rafinovaným způsobem princip dvojnásobného echa. Její text vypráví o posledních věcech člověka a o věčném životě.

„Na námitky, že píši úmyslně složitě, odpovídám jen tolik, že v mé hudbě není ani nota navíc.“ S touto větou bouřliváka **Maxe Regera** by se jistě dalo polemizovat. Jeho varhanní kompozice jsou každopádně často interpretačně velmi náročné a zaměřené na složitý kontrapunkt. Typickým příkladem je **Fantazie a fuga d moll**. Ta je psána v posledních letech Regerova života. Skladatel byl zde již ovlivněn nastupujícími směry 20. století (dvanáctitónová řada), přesto však zůstává věrný své oblíbené rozšířené tonalitě. Jedno z vrcholných děl varhanní tvorby vyznívá na nástroji E. Š. Petra velmi uspokojivě.

Jakub Janšta

O interpretovi

Jakub Janšta (*1979) dostal základy hudebního vzdělání v opavské ZUŠ u Oriany Šenfeldové, prvními kroky u varhan jej provázal Aleš Rybka. Vystudoval varhany a skladbu na brněnské konzervatoři ve třídě doc. Zdeňka Nováčka a Pavla Zemka. Při absolutoriu obdržel Cenu Leoše Janáčka pro nejlepšího absolventa ročníku. Ve studiu varhan pokračoval na pražské AMU ve třídě prof. Jaroslava Tůmy a absolvoval stáž ve Stuttgartu u prof. Jona Laukvika. Zúčastnil se též řady zahraničních mistrovských kurzů.

Je držitelem cen z mezinárodních interpretačních i improvizčních soutěží v Opavě, Brně, rakouském Schläglu, slovinské Lublani, německém Korschenbroichu a dvojnásobným semifinalistou z dánského Odense. Několikrát byl oceněn v ostravské kompoziční soutěži Generace.

Koncertuje sám i s různými sbory a soubory. Vystupuje na významných festivalech, jako jsou Svatovítské varhanní večery, Litoměřický varhanní festival, Chebské varhanní léto, Concentus Moraviae aj. Specializuje se na improvizaci v historických formách.

Kromě koncertní činnosti působí pedagogicky. Od roku 2003 je varhaníkem a ředitelem kůru v hlavním křížovnickém řádovém kostele sv. Františka z Assisi v Praze, kde se nacházejí unikátní Starckovy varhany z roku 1702.

Na podzim roku 2018 vydalo nakladatelství ARTA jeho CD „Varhany u sv. Ludmily v Praze na Královských Vinohradech“. Na této nahrávce představuje vzácný romantický nástroj po úspěšném restaurování.

Další koncerty

Zveme Vás i na další koncerty cyklu Nedělní varhanní hudba, které se konají v kostele sv. Ludmily vždy v neděli od 18.30:

16. června 2019 Petr Rajnoha

22. září 2019 Pavel Černý

20. října 2019 Jaroslav Tůma

Další informace: ludmilavinohrady.cz/nedelni-varhanni-hudba-2019